

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

TÜRKİYE’DE ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA
İSTİKLAL MARŞI SÖYLEME VE YÖNETME PROBLEMLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Rıza AYDIN

Tez Danışmanı

Yrd.Doç.Erdal TUĞCULAR

Ankara-2006

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

Rıza AYDIN'ın Türkiye'de Ortaöğretim Kurumlarında İstiklal Marşı Söyleme ve Yönetme Problemleri başlıklı tezi 15.11.2006 tarihinde, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Jüri Başkanı) : Prof.Selmin TUFAN

Üye (Tez Danışmanı): Yrd.Doç.Erdal TUĞCULAR

Üye : Yrd.Doç.Dr.Mehmet ŞEREN

ÖNSÖZ

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren hocam Yrd.Doç.Erdal TUĞCULAR’a, bu çalışmamda uygulamış olduğum ankete verdikleri cevaplarla, Çorum ili merkez liselerde görev yapan öğretmenlere ve o okulların idarecilerine, İngilizce çevirisi yapan Çorum Atatürk Lisesi Yabancı Dil Ağırlıklı Lise 2. sınıf öğrencim Saadet KOLAĞASI’na teşekkürü bir borç bilirim.

Rıza AYDIN

ÖZET

TÜRKİYE’DE ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA İSTİKLAL MARŞI SÖYLEME VE YÖNETME PROBLEMLERİ

Aydın, Rıza

**Yüksek Lisans, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd.Doç. Erdal TUĞCULAR**

Sayfa adedi: 62

Ankara 2006

Bu araştırma, Türkiye’de Ortaöğretim Kurumlarında İstiklal Marşı Söyleme ve Yönetme Problemlerini ortaya çıkarmaya yöneliktir. Araştırmada bir kısım veriler Çorum’da bulunan çeşitli liselerde görev yapan Müzik öğretmenleriyle yapılan anket yoluyla, bir kısım veriler ise kaynak tarama yöntemiyle toplanmaya çalışılmıştır. Elde edilen verilerden, İstiklal Marşı’ndaki söyleme yönetme problemleri yapılan anket sonucu değerlendirilerek, istatistiksel değerlendirmeler yapılmıştır. Böylece İstiklal Marşı’ndaki söyleme ve yönetme problemleri göz önüne serilmeye ve buna paralel olarak da bazı çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

ABSTRACT

THE PROBLEMS ABOUT SINGING AND CONDUCTING THE NATIONAL ANTHEM AT SECONDARY SCHOOLS IN TURKEY

Aydın, Rıza

Master, Music Teaching Department

Adviser: Yrd.Doç. Erdal TUĞCULAR

Page number: 62

Ankara 2006

This research's aim is to reveal problems about singing and conducting the National Anthem at secondary schools in Turkey. In this research, some information has been collected by means of a survey which is applied among music teachers, some of them has been collected with resource scanning. By looking at the information, the results of survey about the problems of singing and conducting the National Anthem are evaluated and statistic evaluation has been made. In this way the problems are brought into light and some suggestions have been offered.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar LİSTESİ.....	vii

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ.....	1
1.1. Eğitim.....	1
1.2. Müzik Eğitimi.....	2
1.3. Orta Öğretim Kurumları.....	3
1.4. Bayrak Töreni.....	3
1.5.Milli Marşlar	5
1.6. Koro ve Yönetimi.....	5
1.7. İstiklal Marşı.....	5
1.8.İstiklal Marşı Tarihi.....	6
1.9.Problem Cümlesi.....	16
1.10.Araştırmanın Amacı.....	17
1.11.Araştırmanın Önemi.....	17
1.12.Sınırlılıklar.....	18
1.13.Sayıtlılar.....	18

İKİNCİ BÖLÜM

2.YÖNTEM.....	19
2.1.Evren ve Örneklem.....	19
2.2.Verilerin Toplanması.....	19
2.3.Anketin Hazırlanması ve Uygulanması.....	20

2.4.Verilerin Çözümlemesi.....	20
--------------------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.BULGULAR ve YORUM

3.1.Öğretmenlerin Ankette Alınan Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	21
--	----

3.2.İstiklal Marşı söylemede yapılan hatalar.....	31
---	----

3.3. İstiklal Marşı yönetmede yapılan hatalar.....	33
--	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.SONUÇ ve ÖNERİLER

4.1.Sonuç.....	34
----------------	----

4.2.Öneriler.....	35
-------------------	----

KAYNAKÇA

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 3.1.1 Ortaöğretim okullarında İstiklal Marşı yöneten öğretmenlerin müzik öğretmeni olup olmama durumları	21
Tablo 3.1.2 Müzik öğretmenlerin hangi kurumdan mezun olma durumları.....	22
Tablo 3.1.3 Müzik öğretmenlerin hangi yıl mezunu olma durumları.....	23
Tablo 3.1.4 Müzik öğretmenlerin meslekteki hizmet süresine göre dağılımı.....	23
Tablo 3.1.5 Öğretmenlerin hangi ortaöğretim kurumlarında çalışma durumları.....	24
Tablo 3.1.6 Öğretmenlerin koro yönetimi dersi alıp almama durumları.....	25
Tablo 3.1.7 Koro yönetimi dersi alınan fakültelerde verilen eğitimin yeterli olup olmama konusundaki görüşleri.....	25
Tablo 3.1.8 Öğretmenlerin İstiklal Marşı törenlerinde eşlik kullanıp kullanmama durumu.....	26
Tablo 3.1.9 Öğretmenlerin İstiklal Marşı törenlerinde öğrencilere ses verirken neye göre ses verme durumu.....	26
Tablo 3.1.10 Müzik öğretmenlerin sınıfta yaptığı İstiklal Marşı çalışmalarında bir çalgı desteği kullanıp kullanmama durumu.....	27
Tablo 3.1.11 Müzik öğretmenlerin İstiklal Marşı yönetiminde karşılaştıkları problemler durumu.....	27
Tablo 3.1.12 Müzik öğretmenlerin İstiklal Marşı söyletmede karşılaştıkları problemler durumu.....	28
Tablo 3.1.13 Eksik ölçü ile başlayan parçaların yönetiminde zorlukların olup olmadığı durumu.....	28
Tablo 3.1.14 Pazartesi ve Cuma günleri yapılan bayrak törenleri arasında öğrencilerin İstiklal Marşı'nı söylemeleri bakımından farklılıkların olup olmadığı durumu.....	29

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Eğitim

Bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve geliştirmede en etkili süreçlerin başında eğitim gelmektedir.

Eğitim, birçok eğitimci tarafından, birçok kez tanımlanmıştır. Bu tanımlar arasında, ortak noktalar içeren, benimsenen ve yaygınlaşan bir tanıma göre, eğitim "bireyin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Uçan, 1983).

"Eğitim, insanın toplum yaşamına uyumunu sağlamak, bazı yeteneklerini geliştirmek ve bazı değerlere saygı duymaya yöneltmek için uygulanan yöntemlerin tümüdür" (Gelişim Yayınları, 1983).

"Eğitimin hem oluşturucusu, hem de temel ögesi insandır. Bu bakımdan eğitimi insandan, insanı eğitimden soyutlamak imkansızdır" (Albuz, 1995).

Eğitim yoluyla bireylerin yaşantısında oluşturulan değişiklikler toplum yaşantısını, toplum yaşantısındaki değişiklikler de bireylerin yaşantısını etkiler.

“Eğitim, ‘bilim, teknik ve sanat’ın her üçünü de kapsayan bir içerikle düzenlenip gerçekleştirilerek, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreç niteliği kazanır. Böyle bir eğitim, bireyi biyopsişik, toplumsal ve kültürel nitelikleriyle ve bilişsel, duyuşsal ve devinışsel davranışlarıyla kendine özgü ve dengeli bir bütün olarak, en uygun ve ileri düzeyde yetiştirmeyi amaçlar. Sanat eğitimi bu amaca dönük eğitim sürecinin üç ana bileşeninden biridir” (Uçan, 1996).

1.2. Müzik Eğitimi

“Müzik eğitimi, bireyin genel ve müziksel davranışlarında kendi müziksel yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişmeler oluşturma sürecidir” (Uçan, 1989).

Müzik eğitimi, günümüzde genel, özengen ve mesleki olarak üç ana dalda uygulanmaktadır. “Genel müzik eğitimi, iş-meslek, okul, kol-dal ve program ayrımı gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, herkese yönelik olup, sağlıklı, dengeli ve mutlu bir insanca yaşam için gerekli ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1996).

“Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belle bir dalına özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1996).

“Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bir bütünün bir kolunu ya da dalını, o bütün kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde

yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1996).

1.3. Orta Öğretim Kurumları

Orta öğretim, temel eğitime dayalı, en az üç yıllık öğrenim veren, genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Orta öğretim kurumlarında;

- a)Yüksek öğretime,
- b)Hem mesleğe hem yüksek öğretime,
- c)Hayata ve iş alanlarına

hazırlayan programlar uygulanır (MEB Yönetmelik, 2004).

Ortaöğretim kurumlarında müzik dersi haftalık ders saati okulun türüne göre farklılıklar göstermektedir. Klasik liselerde haftalık müzik ders saati 4-48 saattir. Anadolu liselerinde 24, Anadolu Kız Meslek Lisesinde 4, Endüstri Meslek Lisesi, Anadolu İletişim Meslek Lisesi, Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, Anadolu Ticaret Meslek Liselerinde ise müzik dersi yoktur.

Müzik öğretmeni, çalıştığı eğitim kurum ya da kuruluşunda, öğrencilere ya da yetişkinlere, müzik ile ilgili eğitim veren kişidir. Müzik öğretmenin aslı görevlerinden bir tanesi de bayrak törenlerine katılmak ve yürütmektir.

1.4. Bayrak Töreni

Bayrak törenleri, Türk Bayrağı'nın ve İstiklâl Marşı'nın anlam ve önemine yaraşır şekilde düzenlenir. Törenlerde Bayrağımıza ve İstiklâl Marşımıza olan sevgi ve saygıyı güçlendirmek amaçlanır ve gerekli her türlü önlem alınır. Bayrak törenlerinde aşağıdaki hususlar göz önünde tutulur;

a) Bayrak törenlerine, tören sırasında okulda bulunan yönetici, öğretmen, öğrenciler ile diğer görevliler, "Millî Eğitim Bakanlığı ile Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevliler ve Öğrencilerin Kılık Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelik" hükümlerine uygun bir kıyafetle katılır.

b) Bayrak töreni ve diğer törenler okulun açılışında, ders yılı sonunda, hafta başında ve sonunda, bayram tatili başlangıcında ve sonunda yapılır.

c) Okul yöneticileri, nöbetçi öğretmenler, müzik ve beden eğitimi öğretmenleri ile okulda bulunan öğretmenler ve görevli öğrencilerce hazırlanan törenler, bu Yönetmelik ile 25.1.1985 tarihli ve 85/9034 sayılı Türk Bayrağı Tüzüğü hükümlerine göre yürütülür.

d) Okulda millî bayram, genel tatil ve hafta tatili başlangıcı ve bitiminde tören yapmak üzere ayrı bir bayrak direği bulunur. Tek bayrak direği varsa bayrak; törenden önce indirilir ve törenle bayrak direğine çekilir.

e) Konuşmalar, İstiklâl Marşı'nın söylenmesinden önce bitirilir.

f) İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtası, törene katılanlar tarafından birlikte, bestesine uygun ve yüksek sesle söylenir.

g) 22.9.1983 tarihli ve 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu ile Türk Bayrağı Tüzüğü hükümlerine uymayan bayraklar okullarda bulundurulmaz.

h) Bayraklar, okulda özenle saklanır. Özelliği kaybolan bayrakların kullanımdan kaldırılması mevzuatına göre yapılır.

ı) Törenlerin yürütülmesinden okul müdürü sorumludur (MEB Yönetmelik, 2005).

1.5. Milli Marşlar

Milli marşlar, ulusların birliğini sağlayan ve yaşatan temel öğelerdendir. Dünyanın ilk ulusal marşı; God Save the Queen, Büyük Britanya'nın ulusal marşı kabul edilir. Resmi olarak ulusal marş ilan edilmemiştir ancak geleneksel olarak 1745 yılından beri bu marş ulusal marş olarak kullanılmaktadır. Resmi törenlerde sadece ilk kıta söylenir. Sözler, yerine göre "Tanrı Kralı Korusun" veya "Tanrı Kraliçeyi Korusun" şeklinde değişir.

Bilindiği gibi marşlar; Ritmi iyice belirgin, yalın ve düzgün müzik cümleleri ile yazılmış, temposu genellikle yürüyen bir topluluğa eşlik etmeye uygun olan müzik türüdür. Başlangıçta askerlerin yürüyüşüne kolaylık sağlamak, daha sonra ise çeşitli amaçlarda yazılmıştır. Örneğin cenaze marşları çok ağır tempoludur; normal yürümeye uygun değildir, ama cenaze töreninin hüznünü ve ağırbaşlılığını yansıtır. İstiklal Marşı da bir yürüme marşı değildir. Gene de marş askerlikle ve yürümeyle ilgili çağrışımlarını hep korumuştur.

1.6. Koro ve Yönetimi

Koro Yönetimi dersi, Müzik Öğretmenliği lisans programında çeşitli çağ ve üslaplardan seçilmiş tek ve çoksesli çalgılar, kanonlar, türküler ve okul müziği ile koro literatürü ve koro yönetimi yöntem ve tekniklerinin, dördüncü yıl sekizinci yarıyılında haftalık 1 saat teorik, 2 saat uygulama olarak okutulduğu toplam 2 kredilik bir derstir.

1.7. İstiklal Marşı

İstiklal Marşı, Türk Ulusu'nun bağımsızlık ve özgürlük savaşımını ölümsüzleştiren, Türk milletini ortak düşünce ve değerler düzleminde buluşturan

eşsiz bir yapıttır. Ulusal birlik ve beraberliğimizin simgesidir. Bu marş, özlü dizeleriyle Türk Ulusu'nun, yurt ve bayrak sevgisini; özgürlük, bağımsızlık ve çağdaşlık tutkusunu en güzel biçimde yansıtır.

1.8. İstiklal Marşı Tarihi

İstiklal Savaşına ilk günlerden itibaren gönüllü olarak katılan Mehmet Akif, Sebil-ür Reşad'ı Ankara'da çıkartmaya başladı. Kendisi de Burdur Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girdi. Oturması için kendisine Taceddin Dergahı tahsis edildi. İstiklal Marşı'nı bu sıralarda Taceddin Dergahında yazdı. Bir milli marş yazdırma ihtiyacı ortaya çıkınca, marşı yazana 500 Lira ödül verilmesi de kararlaştırılmıştı. Bu marşı ordu yazdırmak istiyordu. Mehmet Akif,"Milletin başarılarının para ile övülemeyeceğini"düşünerek bu yarışmaya katılmak istemedi. Önce marş yazmak için bir çalışma da yapmadı. Fakat yazılarak Meclis'e gönderilen şiirler de istendiği gibi değildi. O zamanın Maarif Vekili Hamdullah Suphi Tanrıöver, Mehmet Akif'e bir mektup yazdı. Bu mektupta "Memleketin böyle bir marştan mahrum bırakılmaması"isteniyordu. Kendisine bir para ödenmesinin söz konusu edilmeyeceği de belirtiliyordu. Bunun üzerine Mehmet Akif,"Memleketimin ihtiyacı olan marşı yazmalıyım"diye karar verdi. Bu sırada Hamdullah Suphi Tanrıöver de kendisini ziyaret etti."Kahraman Ordumuza"ithaf ettiği şiiri 17 Şubat 1921 günü tamamladı. Bu şiir birkaç gün içinde birçok gazetede yayınlandı.1 Mart 1921 günü Maarif Vekili Hamdullah Suphi Tanrıöver tarafından Meclis'te üç defa okundu. Türk Milletinin İstiklal Marşı olarak kabul edildi. Bu marş bir İstiklal Savaşı yapan Türk Milleti'ne yakışacak kadar güzeldi. Şair, bu marşı mısralarında, Türklüğüyle ve Türk ırkı ile iftihar ediyordu.

Milletine;

"Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak."

Bayrağına;

"Kahraman ırkıma bir gül, ne bu şiddet bu celal"

diyordu.

Şiirin ilk defa Meclis'te okunduğu gün, Mehmet Akif başını kolları arasına alarak sıranın üzerine kapandı.12 Mart 1921 Cumartesi günü yapılan görüşmeler sonunda Mehmet Akif'in yazdığı İstiklal Marşı Milli Marş olarak kabul edildi. Meclis'te tekrar okunduğu sırada heyecanından salondan dışarı çıktı.

İstiklal Marşı isimli şiiri Milli Marş olarak kabul edildikten sonra sıra 500 Lira ödülü almaya gelmişti. Mehmet Akif, böyle bir ödül için şiir yazmamıştı. Onu orduya ithaf etmişti. Fakat, orduyu gücendirmek de doğru değildi. Esasen kendisi dünya malına itibar da etmezdi. Yağmurlu havalarda giyecek bir yağmurluğu bile yoktu. Meclise giderken yağmurlu günlerde arkadaşının paltosunu giyerdi. Buna rağmen bugünkü 25 milyon liradan fazla olan parayı "Dar'ül Mesai'ye armağan etti.

Garp cephesi kumandanlığı ordunun ve milletin şevk ve inancını artıracak bir milli marş yazdırılmasına karar verdi. Böyle bir marş yazana 500 TL, besteleyene de 500 TL mükafat verilmesi düşünüldü. Bu işin takibi ile Erkanı Harbiye Reisi İsmet Paşa görevlendirildi. İsmet Paşa, Maarif Vekili(Milli Eğitim Bakanı)Dr.Rıza Nur ile bu konuyu görüştü. Dr.Rıza Nur, İsmet Paşa'nın, Orta Öğretim Müdürü Kazım Nami Duru ile görüşmesinin faydalı olacağını söyledi. İsmet Paşa da Kazım Nami Duru ile görüştü. Bu görüşmeyi Kazım Nami Duru şöyle anlatır:"Bir gün Orta Tedrisat Müdürü odasında çalışıyordum. Kalpağımı masanın bir kenarına koymuştum. Kapı açıldı. İçeriye kısa boylu bir Erkanı Harbiye Albayı girdi. Onu görünce ayağa kalktım, kalpağımı giydim."Buyurunuz" dedim. Bu zat "Ben, Garp Cephesi Erkanı Harbiye Reisi İsmet"dedi. Kendisini masamın önündeki iskemleye buyur ettim, oturdu."Beni size Dr.Rıza Nur Bey gönderdi. Orduca karar verdik. Bir İstiklal Marşı istiyoruz. Bunun güftesini(sözlerini)ve bestesini ayrı müsabakaya korsunuz. Her birini kazanana beşer yüz lira vereceğiz."dedi. Emirlerini hemen yapacağımı söyledim. O da kalktı gitti."Yarışmanın yapılacağı, bütün memlekete duyuruldu. Şairler bir Milli Marş yazmak için çalışmaya başladı. Mehmet Akif Ersoy, bu sırada Burdur milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde idi. Çanakkale Şehitleri

ve Bülbül Őirini yazmıŐtı. Safahat isimli Őaheser kitabı basılmıŐtı. Mehmet Akif Ersoy’u herkes büyük bir Şair olarak tanımıŐ ve seviyordu. Fakat, Mehmet Akif Ersoy’un bir milli marş yazmak için çabası yoktu. Çünkü Mehmet Akif, milletin hislerini para ile anlatmayı doğru bulmuyordu. Çünkü Milli Marş, parayla yazılamazdı. Onun bu fikrini yakınları da   renmiŐlerdi.

Mukaddes mücadelenin büyüklüğünü, kutsal heyecanını anlatacak, onu gelecek asırlara nakşedecek zaman gelmişti. Her taraftan güzel Şiirler geldi. Tam 724 tane Şiir. Marş için bir mükafat konmuŐtu. Fakat hiçbir Şair, bu mükafatı almak için Şiir yazmamıştı. Yalnız manevi Őerefi için milletin heyecanını anlatmak istediler. Onlar için en büyük mükafat, takdir edilmek idi.

Ancak Maarif Vekaleti aradığı Şiiri bulamadı. Çünkü yapılan mücadelenin azameti kadar yüksek heyecan verecek bir ses isteniyordu. Bu  yle bir ses olmalıydı ki, o büyük savaŐın kutsallığını ve büyüklüğünü her zaman ifade edebilsin. Kalpleri heyecanla doldursun. Memleketin ufuklarını heyecanla inletsin. Bütün seslerden daha fazla yükselsin. ArŐın kapılarına kadar bu ses ulaŐsın.

Ruhumun senden, ilahi, Şudur ancak emeli:

Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.

Bu ses, ezelden beri h r yaşayan, k kremitŐ sel gibi bendini çiğneyip aŐan, dağları yırtan, enginlere sığmayıp taŐan, yurdun her taŐı altında kefensiz yatan, toprağın her zerresinden Şüheda fıŐkıran bir milletin, iman dolu göğsünün sesi olmalıydı.

Bu ses, al sancaklar gibi dalgalanan faziletin ve azametinin bütün cihana karşı ŐahlanıŐının bir ifadesi olarak ‘‘Hangi  ılgın bana zincir vuracakmış Şaşarım’’ diye meydan okuyan, medeniyet denilen tek dişi kalmış canavarın hayasızca akınlarına karşı k kreten bir ses olmalıydı.

Bu ses, elinden silahları alınan, hürriyet ve istiklal için dişiyle tırnağıyla savaşa koşan bir millete ümitler veren, en ümitsiz kaldığı günlerde Hak'tan ümidini kesmeyen, büyük zaferlerin pek yakın olduğu müjdesini veren ses olmalıydı.

Daha sonra Maarif vekili olan Hamdullah Suphi'nin Meclis'te söylediği gibi “Bu heyecan dolu nağmeleri en yüksek bir ilahi duygu ile Mehmet Akif'ten başka kimse yazamazdı, milletin duygularını Mehmet Akif'ten başka kimse ifade edemez”di.

Maarif Vekili Hamdullah Suphi Tanrıöver, Milli Marş konusuna çok önem veriyordu. Mehmet Akif'in bir Milli Marş yazmak için hazırlık yapmadığını da öğrenmişti. Maarif Vekili'ne, marş yazmamasının sebebini de söylemişlerdi. Bunu üzerine Maarif Vekili Mehmet Akif Ersoy'a aşağıdaki mektubu yazdı. Maarif Vekili, bu mektubunda, yarışma için şiir yazdığı takdirde bir para ödemeyeceğini ve memleketimizi güzel bir marştan mahrum etmemesini istiyordu. Mektup şöyle:

“Pek aziz ve muhterem efendim;

İstiklal Marşı için açılan müsabakaya iştirak buyurmamalarındaki sebebini izalesi için pek çok tedbirler vardır. Zatı üstadanelerinin matlup şiiri vücuda getirmeleri maksadın husulü için son çare olarak kalmıştır. Asıl endişenizin icab ettiği ne varsa hepsini yaparız. Memleketi bu müessir telkin ve tehyic vasıtasından mahrum bırakmamanızı rica ve bu vesile ile en derin hürmet ve muhabbetlerimi arz ve tekrar eylerim efendim.

Umuru Maarif Vekili Hamdullah Suphi “Mehmet Akif, bu mektubu tam 12 defa okudu. Kendi kendine “Memleketimin ihtiyacı olan marş yazmalıyım” diye karar verdi. Bir süredir içinde yaşadığı Taceddin Dergâhına çekildi. İstiklal Marşı'nı yazmaya başladı.

Eşref Edip, burada gördüklerini şöyle anlatır:”Odasının bir tarafına çekilmiş, elinde ufak bir kağıt... Tefekkürde dalmış. Arasına bir kelime yazıyor, bazen yazdığını çiziyor. Sonra tekrar yazıyor, bazen saatlerce düşünüyor.”

Bu arada Maarif Vekili Hamdullah Suphi şairi ziyaret etti. Hamdullah Suphi, Mehmet Akif’in odasına girdiğinde o, mangalın üzerindeki tarhana çorbasını karıştırıyordu. Maarif Vekilini görmedi. Hamdullah Suphi ”Akif Bey, bu ne dalgınlık” dediğinde şair, ”İstiklal Marşı’na girecek kelimeleri arıyorum” dedi. Milli Mücadeleye katılan Mehmet Akif, İstiklal Marşı’nı birkaç günde yazdı. “Kahraman Ordumuza” ithaf edilen şiir, 17 Şubat 1921 tarihinde Hakimiyeti Milliye Gazetesi’nde, aynı gün Sebil-ür Reşad Dergisi’nde İstiklal Marşı adıyla yayınlandı. 21 Şubat 1921 Pazartesi günü de Kastamonu’da çıkan Açık Söz Gazetesi İstiklal Marşı’nı şu sözlerle birlikte yayınladı:”Şair azam ve muhterem Mehmet Akif Beyefendi üstadımız İstiklal Marşı ünvanlı bir bediai nefiselerinin ilk neşri şerefini gazetemize lütuf bulundular. Her mısrasında Türk ve İslam ruhunun ulvi ve mübarek hisleri titreyen bu abideyi sanatı, kemali hürmet ve muhabbetle dercederiz.”

Böylece Mehmet Akif de yarışmaya katılmıştı. Ama bir mükafat olarak para söz konusu olmayacaktı. Bu isteğini de kabul ettirmişti.

Bu yarışmaya 724 şiir katılmıştı. Bu kadar çok şiirin Meclis’te görüşülmesi, çok zaman alacaktı. Henüz İstiklal Savaşları başlamıştı. Meclis savaş hazırlıkları da yapıyordu. Zamandan kazanmak için bu şiirler incelendi ve 7 tanesi Milli Marş olmaya layık bulundu.

724 şiirin yazarları bilinmiyor. Bilinen isimlerden bazıları şunlardır: Celal Bey, Kazım Karabekir Paşa, Muhittin Baha Pars, Kemalettin Kamu, Mehmet Emin Erişilgil, Suat Bey, İshak Bey ve Mehmet Akif.

Meclis'te, şiirlerin okunmasından önce hemen hemen birçok şiir çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanmıştı. Ama Mehmet Akif'in yazdığı şiir, göz kamaştırıyor, gönülleri dolduruyordu. Uygun görülen 7 şiir bastırılarak bütün milletvekillerine dağıtıldı.

Aynı zamanda değerli bir hatip de olan Maarif Vekili Hamdullah Suphi, gür sesiyle İstiklal Marşı'nı okudu. Şiiri duyanlar coşmuştu. 1 Mart 1921. Böylece İstiklal Marşı, ilk defa Meclis'te okunuyordu. Bunun arkasından Gazi Mustafa Kemal bir konuşma yaptı. Daha sonra ordumuza saygılar belirtildi ve dualar edildi. Daha sonra Balıkesir Milletvekili Hasan Basri Çantay'ın teklifi üzerine İstiklal Marşı tekrar okundu. General Ali Fuat Cebesoy'un babası olan İsmail Fazıl Paşa'nın teklifi üzerine İstiklal Marşı üçüncü defa okundu. İstiklal Marşı, henüz resmen kabul edilmemişti. Fakat Meclis'te üç defa arka arkaya okunmuştu. Diğer şiirler de okundu. Fakat Mehmet Akif'in yazdığı şiir büyük bir heyecan uyandırmıştı. Bu toplantıda Meclis'e, Atatürk başkanlık ediyordu.

İstiklal Marşı'nın Meclis'teki okunması sırasında Mehmet Akif, utangaçlığından başını kollarının arasına koymuş, sırasının üstüne kapanmıştı. "O günün kendisi için çok önemli olduğunu ve hayatında bu kadar heyecanlı bir gün geçirmediğini" sık sık anlatmıştır. Mehmet Akif, Hamdullah Suphi Bey'e "Ben bu kadar güzel yazmadım. Ama siz, çok güzel okudunuz." dedi (Karanlıktagezer, 1986).

Mehmet Akif'in İstiklal Marşı resmen kabul edildikten sonra, sıra beste yarışmasına gelmişti. Fakat meclis işlerinin çokluğu dolayısıyla bu işi Maarif Vekaleti'ne bıraktı. O günlerde Ankara'da büyük bir heyecan yaşanıyor; Yunan ordusu Anadolu içlerine kadar girmiş, Polatlı'ya yaklaşmıştı. Muhacir kabileleri Kayseri ve Kastamonu taraflarına akın ediyor, hatta hükümetin ve Meclis'in Kayseri'ye nakli bile düşünülüyordu.

Mehmet Akif, Ankara'nın tahliyesine şiddetle karşı olanlar arasındaydı; ona göre, bir kere dağılınca, artık toplanmak imkansızdı. Sonunda, Meclis'te ordunun

Sakarya’da savunma düzenine geçmesi fikri galip gelmiş, Ankara’nın tahliyesinden vazgeçilmişti. Bununla beraber, Mehmet Akif, her ihtimale karşı Eşref Edip’i Kayseri’ye gönderdi; Sebilürreşad bir müddet orada neşredilecekti.

Bu arada Maarif Vekaleti, İstiklal Marşı için bir beste yarışması açmış, fakat sonuçlandırmaya vakit bulamamıştı. Bu yarışmaya 24 yarışmacının katıldığını biliyoruz: Ahmet Cemalettin Çinkılıç, Ahmet Yekta Madran, Ali Rıfat Çağatay, Giriftzen Asım Bey, Bedri Zebaç, Hasan Basri Çantay, Hüseyin Saadettin Arel, İsmail Hakkı Bey, İsmail Zühdü, Kazım Uz, Lemi Atlı, Mehmet Baha Pars, Mustafa Sunar, Rauf Yekta, Sadettin Kaynak, Zati Arca, Zeki Üngör, Ahmet Muhtar Ataman, Bimen Şen, İsmail Fenni Ertuğrul, İzzettin Hümayi Elçioğlu, Kazım Karabekir, Leyla Saz, Muhlis Sabahattin, Musa Süreyya Bey, O.Şevki Uludağ, Mustafa Nezihi Albayrak, Santuri Ethem Efendi, Sedat Öztoprak, Suphi Ezgi.

Beste yarışması sonuçlanmamıştır ama, bazı bestekarlar, bestelerini kendi muhitlerinde yaymaya çalışmış, bu yüzden Türkiye’nin değişik bölgelerinde değişik besteler çalınip söylenmeye başlamıştır. Bu durumu Etem Üngör, Türk Marşları adlı kitabında şöyle anlatıyor:

“O sıralarda Edirne’de müzik öğretmeni bulunan Ahmet Yekta Madran kendi marşını Edirne ve havalisinde yaymaya ve söyletmeye başlamıştır. İzmir’de Müzik öğretmeni bulunan İsmail Zühdü de kendi marşını İzmir ve havalisi ile Eskişehir’de yaymakta idi. Ankara’da da Zeki Üngör’ün marşı söylenmekte olup İstanbul’da ise iki marş söylenip yayılmakta idi. Bunlardan İstanbul tarafında birçok mekteplerde öğretmenlik yapan Zati Arca’nın, Kadıköy tarafında ise Ali Rıfat Çağatay’ın bestesi söylenmekte idi.

“Bu durum birkaç yıl böyle devam etmiş ve 1924’de Ankara’da Maarif Vekaleti’nde toplanan bir kurul Ali Rıfat Çağatay’ın marşını resmi marş olarak kabul

ederek ilgili kurullar ile bütün okullara bildirmiştir. Bu marş 1924'ten 1930 yıllarına kadar söylenip çalındıktan sonra 1930 sıralarında yeni bir emirle Riyaset-i Cumhur Orkestrası Şefi Zeki Üngör'ün bestesi milli marş olarak kabul edilmiştir. Zeki Üngör, İstiklal Marşı'nın besteleniş hikayesini şöyle anlatmıştır:

“İstiklal savaşının devam ettiği sıralarda ben Muzıka-i Humayun muallimi idim. Yani doğrudan doğruya saraya ve Vahdettin'e bağlıydık. Bando, fasıl takımı ve orkestra benim emrimde idi.

“Şişli'de Uğurlu Han'ın 4 numarasında oturuyordum. Kurtuluş ordusu süvarilerinin İzmir'e girdiklerinden iki veya üç gün sonra evimde, Talim-Terbiye Hey'eti azası ve terbiye mütehassısı dostum Haydar merhumla oturuyorduk. Kapı çalındı. İlkokul öğretmeni İhsan merhum geldi. Büyük bir heyecan içinde süvarilerin İzmir'e girişlerini anlatmaya başladı. Hepimiz coşmuştuk. Hemen kalkıp piyano başına geçtim. Ve derhal içimden doğan parçayı çalmaya koyuldum.

“Böylece marşın ilk “ti” yerine kadar akordu çıktı. Bu şekilde iki üç mezur yaptım. Arkadaşlarımın:”Aman, dediler, bu çok güzel bir şey olacak.”Bunun üzerine İlhan'a rica ettim. O anlattı, ben çaldım. Böylece kısa zamanda eserin taslağı ortaya çıktı. Ertesi gün de çalıştım. İki gün sonra beste bitti. Götürüp arkadaşlara gösterdim. Çok beğendiler. Bunun üzerine bu müziği milli marş olarak takdime karar verdim. Kıymeti hakkında daha kat'i bir fikir edinmek maksadı ile besteyi Viyana Konservatuvarı direktörüne gönderdim. On gün sonra direktörden gelen bir mektupta eserin çok orijinal bulunduğu ve melodisinin Türk ihtişamına yakışacak şekilde olduğu belirtilerek tebrik ediliyordum.

“Bu mektup geldikten onbeş gün sonra beni Ankara'dan çağırdılar, gittim. Bana Muzıka-i Hümayun-u bütün kadrosu ile Ankara'ya nakletmek vazifesi verildi. Bunun üzerine tekrar İstanbul'a döndüm. Ve Ankara'ya ilk olarak başlarında piyanist

Sadri'nin bulunduğu beş kişilik bir heyet yolladım. Vahdettin henüz padişah olduğu için bu işleri gizli yapıyorduk. Bir ay sonra da kimseye bir şey söylemeden Ankara'ya gittim. Ve hemen İstanbul'daki arkadaşları bir telgrafla çağırdım. Üç gün sonra geldiler. Böylece milli marşı bu heyete ilk defa olarak Ankara'da verilen o baloda Atatürk'ün huzurunda çaldık. İşte milli marş böyle bestelendi.”

Mustafa Kemal'in Zeki Üngör'e ait marşı beğendiğı ve diğerlerine tercih ettiğı bir gerçektir. O, İstiklal Marşı'nın Batı Müziğı ve “milli marş” anlayışına uygun olmasını istiyordu. Bunun için ister istemez Zeki Üngör'ün bestesi kabul edilmiştir. Etem Üngör, Zeki Üngör'ün yukarıda naklettiğimiz sözlerinden, eseri önce sözsüz olarak bestelediğı, daha sonra Mehmet Akif'in şiirini bu besteye giydirdiğı neticesine varmaktadır. Bu yüzden meydana gelen prozodi hataları birçok uzman tarafından şiddetle tenkit edilmiştir. Etem Üngör, sözlerine şöyle devam ediyor:

“Bestekar yukarıdaki beyanatının bir yerinde her ne kadar “Bu müziğı milli marş olarak takdime karar verdim” diyorsa da, eserdeki ses sahasını halk tabakasını nazar-ı dikkate almadan kullanması bestenin milli marş olarak bestelenmediğini ortaya çıkarmaktadır. Marş'taki bu teknik hatalardan başka, esas ritminden ağır çalınıp söylenmesinde bestekarının kusuru başta gelmektedir. Besteci bu durumu şöyle anlatır:

“Ben İstiklal Marşı'nı bestelerken kulaklarımda İzmir'e koşan atlıların dörtlül sesleri vardı. Bir de marşın bugün aldığı şekli düşünün. Eserin başında metronomu 1 dörtlük 80 olan bir eser hiç bir vakit cenaze marşına benzemez. Plaklardaki ağır tempolu çalınışı ise, “Sahibinin Sesi” stüdyosunda orkestra ile plağa çaldığımız zaman teknisyenler, bunun çok süratli bir marş olduğunu söylediler. Bu sebeple plağın aynı yüzüne bir marş daha çalmamızı rica ettiler. Ben böyle bir teklifi kabul edemezdim. O anda aklıma bir şey geldi:”Marşı biraz ağır çalalım, böylece plak dolar. Sonra çalınırken gramofon biraz hızlıya ayarlanır, olur biter” dedim. Bu

fikir pek münasip görüldü ve dediğim gibi yapıldı. Fakat bilahare böyle bir fikir vermekle hata ettiğimi anladım. Çünkü marş çalınırken gramofonun hızlıya ayarlanması icab ettiğini kim bilebilirdi?”

“Görüldüğü gibi tam bir alaturka davranışla İstiklal Marşı’mızın en can alacak noktası, ritmi ölü doğurtulmuştu.

“Plak yapıldıktan sonra ağır ritim de bütün hafızalara yerleşti ve besteci ölümüne kadar bu ağır ritmi yürüğe götürmeye uğraştı durdu.

“Ayrıca marşın Türk temlerini ifade etmediği ve hatta “Karman Silva” isimli bir operetten alındığı da iddia edilmiştir.

“Bu konudaki makul olan umumi kanaat; her ne kadar yeniden daha iyisini yapmak imkansız değilse de eskisinin artık bir tarih olmuşluğu hakikati nazara alınarak bunun üzerinde gerekli rötuşlarla mevcudu onarmaktır” (Ayvazoğlu,).

İstiklal Marşımız, bazen söz ile söylenir, bazen de bando ile çalınır. Çalınması ile söylenmesi arasında değeri ve göstereceğimiz saygı bakımından bir fark yoktur. Ancak, İstiklal Marşı, her yerde ve gelişigüzel söylenip çalınmaz. İstiklal Marşımız, Milli bayramlarda geçit töreni başlamadan, yabancı devlet başkanlarının karşılama ve uğurlama törenlerinde, bayrak indirme ve çekme sırasında, milletlerarası spor karşılaşmalarında, radyo ve televizyon yayını başlamadan ve bittikten sonra, madalya törenlerinde, ordudaki bayrak teslim törenlerinde, Anıt Kabir’in resmi ziyareti sırasında çalınır. Ayrıca okullarımızın Pazartesi günü açılışında ve Cuma günü son dersten sonra söylenir. İstiklal Marşı, hızlı, doğru, güzel ve notalarına uygun olarak söylenmelidir. Yürüyüş sırasında ve cenazelerde İstiklal Marşı çalınmaz. İstiklal Marşı, yalnız Mehmet Akif Ersoy’un ve bestekarı Osman Zeki Üngör’ün mezarı başında söylenmiştir. İstiklal Marşı’nın söylendiği yerde,

marşı duyan herkes, hazır ol vaziyette saygı duruşunda bulunur. Eğer marş, hep bir ağızdan söyleniyorsa, herkes söylemelidir. İstiklal Marşı işitilir işitilmez, ayağa kalkılır, ceketin düğmeleri iliklenir, eller yana uzatılır ve hazır ol vaziyetine geçilir. Konuşmadan ve hareket etmeden, İstiklal Marşı sona erinceye kadar böyle durulur. Siviller şapkalarını çıkarır, askerler ve polisler elleri ile selam verirler. Kapalı yerde şapka çıkarılır. İstiklal Marşı dinlenirken, konuşmak, gülmek, gürültü etmek, sallanmak, yürümek çok büyük saygısızlıktır. Çünkü bu marş milleti temsil etmektedir. Bu aynı zamanda milletimize olan saygının da ifadesidir. İstiklal Marşı, marş olarak söylenirken alkış tutulmaz. Yine İstiklal Marşı çalınırken ve söylenirken, taşıtların durması, uygun olur. İstiklal Marşı şiir olarak okunurken, dinlenmesi ve saygı duruşunda bulunulmasına gerek yoktur. Şiir bittikten sonra, dinleyenler alkışlayabilirler (Karanlıktagezer, 1986).

Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşı'nda, güçlü anlatım yeteneğiyle, ulusumuzun duygu ve düşüncelerini, özelliklerini, yurt sevgisini, paylaştığı ortak değerleri ve ülkülerini en güzel biçimde dile getirmiştir. Özlü dizeleriyle şanlı tarihimize ışık tutan, ulusal birliği güçlendiren, ulusal duyguları coşturan, insanlarımıza umut ve güven aşılayan İstiklal Marşı, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlığının en önemli simgelerindendir.

Türk Ulusu için bu denli önemi olan milli marşın doğru ve anlamına uygun söylenmesi ve yönetilmesi oldukça önemlidir. Bu amaçla bu araştırmada problem cümlesi aşağıdaki gibi oluşturulmuştur.

1.9. Problem Cümlesi

Türkiye'de ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin İstiklal Marşı söyleme ve yönetmede karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

Bu problem cümlesinden hareketle alt problemler aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

- 1-Bayrak törenlerinde İstiklal Marşı müzik öğretmenleri tarafından mı söyletilip yönetilmektedir?
- 2-Marşın ezgisel yapısının söyleme ve yönetmedeki etkisi nedir?
- 3-Marşın prozodik yapısının söyleme ve yönetmedeki etkisi nedir?
- 4-Koro yönetimi dersinin söyleme ve yönetmedeki etkisi nedir?
- 5-Doğru ses vermenin söyleme ve yönetmedeki etkisi nedir?
- 6-İstiklal Marşı çalışmalarında çalgı desteği kullanmanın söylemedeki etkisi nedir?
- 7-Eksik ölçü ile başlayan parçaların yönetiminde zorluklar var mıdır?
- 8-Pazartesi ve Cuma günleri arasında öğrencilerin İstiklal Marşı'nı söylemeleri bakımından farklılıklar var mıdır?

1.10. Araştırmanın Amacı

Türkiye’de ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin İstiklal Marşı söyleme ve yönetmede karşılaştıkları problemlerin olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır.

1.11. Araştırmanın Önemi

Türkiye’de ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin İstiklal Marşı söyleme ve yönetmede karşılaştıkları problemleri ortaya koymak ve çözüm önerileri üretmek bakımından önemlidir.

1.12. Sınırlılıklar

1-Bu araştırma Çorum ili merkez ortaöğretim kurumları ile sınırlıdır.

2-Bu araştırma sözü edilen okullarda görev yapan müzik öğretmenleri ve İstiklal Marşı yöneten diğer branşlarda (beden eğitimi gibi...) görev yapan öğretmenlerle sınırlıdır.

3-Bu araştırma İstiklal Marşı ile sınırlıdır.

4-Yüksek Lisans programı içerisinde tez için ayrılan süre ile sınırlıdır.

1.13. Sayıtlar

1-Seçilen araştırma yöntemi, araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygundur.

2-Örneklem grubundan alınan yanıtlar gerçeği yansıtır niteliktedir.

3-İstiklal Marşı'nın ezgisel ve sözel yapısından dolayı söyleme ve yönetmede bazı güçlükler olduğu sayıltısından hareket edilmiştir.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu araştırma, Türkiye’de ortaöğretim kurumlarında İstiklal Marşı söyleme ve yönetme problemlerinin incelenmesinin ve değerlendirilmesinin yapıldığı betimsel bir araştırmadır.

2.1.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini araştırmanın probleminin çözümüne yönelik uygulanan ankete göre Çorum ili merkez ortaöğretim okullarında kadrolu görev yapan müzik öğretmenleri ve İstiklal Marşı yöneten diğer branşlarda (beden eğitimi gibi...) görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır.

2.2.Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli olan veriler ilgili kaynakların taranması ve Çorum ili merkez ortaöğretim okullarında görevli müzik öğretmenleri ve İstiklal Marşı yöneten diğer branşlarda (beden eğitimi...) görev yapan öğretmenlerin ankete verdikleri cevaplarla elde edilmiştir. Anket, bu araştırmanın amaç ve süresine uygun bir veri toplama aracı olarak hazırlanıp uygulanmıştır. Anketle müzik öğretmenlerinin İstiklal Marşı söyleme ve yönetme problemleri hakkında görüşleri saptanmıştır. Okullarda, bayrak törenlerinde söylenen İstiklal Marşı, video kameraya kaydedilip cd’ye aktarılmıştır.

Kaynak tarama ise, araştırmanın dayandığı temel gerçekleri saptamak ve kuramsal temeli oluşturmak amacıyla izlenen bir teknik olarak düşünülmüş ve gerçekleştirilmiştir.

2.3.Anketin Hazırlanması ve Uygulanması

Anket, Çorum ili merkez ortaöğretim okullarında görevli müzik öğretmenleri ve İstiklal Marşı yöneten diğer branşlarda (beden eğitimi gibi...) görev yapan öğretmenlere uygulanmak üzere, tek bir form halinde hazırlanmıştır. Açıklamalar, yönerge ve soru bölümlerinin oluşturduğu ankette öğretmenlere 14 soru yöneltilmiştir.

Sorular uzman kanısına başvurularak hazırlanmış ve genellikle sıralamalı ölçek kullanılıp çoktan seçmeli olarak düzenlenmiştir.

Araştırmada, Türkiye’de ortaöğretim kurumlarında İstiklal Marşı söyleme ve yönetme problemlerini incelemek için gerekli verilerin bir bölümünü elde etmek amacıyla hazırlanan ankette sorular, sistemli bir biçimde oluşturulmuştur. Buna göre çoktan seçmeli bir soru için kendi içinde derecelenmiş; yeterli, kısmen yeterli, yetersiz ya da; yok, kısmen var, büyük ölçüde var gibi seçenekler oluşturulmuştur.

2.4.Verilerin Çözümlemesi

Bu araştırma anketle elde edilen verilerin, istatistik çözümlemesinde frekans (f) yüzde (%) kullanılmıştır. Bulgular önce çizelgeler halinde gösterilmiş ve ardından sözel olarak ifade edilmiştir. Bayrak törenlerinde video kameraya kayıt edilen İstiklal Marşı’nın ezgi ve sözlerinin analizinde ise söz-müzik uyumu dikkate alınmış, marşın analizi uzman kişiler nezaretinde yapılmıştır. Daha sonra ise bütün bulgulardan çıkan sonuçlar özetlenmiş, tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

BÖLÜM III

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde toplanmış olan verilerin araştırmanın problemi çerçevesinde çözümlenmesiyle elde edilen bulgulara ve bunların yorumlarına yer verilmiştir.

Bu bulgu ve yorumlar ankete katılan öğretmenlerin anketle alınan görüşlerine ilişkin bulgu ve onlara ilişkin yorumlardır.

3.1.Öğretmenlerin Ankette Alınan Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3.1.1 Ortaöğretim okullarında İstiklal Marşı yöneten öğretmenlerin müzik öğretmeni olup olmama durumları

Branş	f	%
Müzik Öğretmeni	10	65
Müzik Öğretmeni Olmayan	5	35
Toplam	15	100

Tablo 3.1.1’de görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin %65’i müzik öğretmeni,%35’i ise diğer branşlarda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Ortaöğretim okullarında İstiklal Marşı yöneten öğretmenlerden, müzik öğretmenleri diğer branşlarda çalışan öğretmenlere oranla %30 daha fazladır.

Bu durum örneklemini oluşturan öğretmenler arasında ortaöğretim okullarında İstiklal Marşı yöneten öğretmenlerden, müzik öğretmenlerinin daha çok olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.1.2 Müzik öğretmenlerin hangi kurumdan mezun olma durumları

Mezun olunan kurum	f	%
Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi	2	20
Gürcistan Devlet Konservatuvarı	1	10
Atatürk Üniversitesi Müzik Eğitimi	1	10
Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitimi	1	10
100.Yıl Üniversitesi Müzik Eğitimi	2	20
K.T.Ü. Müzik Eğitimi	1	10
Ege Üniversitesi Türk Müziği Konservatuvarı	1	10
Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi	1	10
Toplam	10	100

Tablo 3.1.2’de görüldüğü gibi müzik öğretmenlerinin %80’i üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinden,%20’si ise konservatuvarlardan mezun olmuştur.

Bu durum örnekleme oluşturan müzik öğretmenleri arasında üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinden mezun müzik öğretmenlerinin konservatuvar mezunlarına oranla daha çok olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.1.3 Müzik öğretmenlerin hangi yıl mezunu olma durumları

Yıl	f	%
1993	1	10
1994	1	10
1996	2	20
1998	1	10
1999	1	10
2001	3	30
2005	1	10
Toplam	10	100

Tablo 3.1.3’de görüldüğü gibi müzik öğretmenlerinin %10 ‘u 1993 yılı, %10’u 1994 yılı, %20’si 1996 yılı, %10’u 1998 yılı, %10’u 1999 yılı, %30’u 2001 yılı, %10’u ise 2005 yılı mezunudur.

Bu durum müzik öğretmenlerinin 1993-2005 yılları arasında mezun olduklarını göstermektedir.

Tablo 3.1.4 Müzik öğretmenlerin meslekteki hizmet süresine göre dağılımı

Hizmet Süresi	f	%
1-5 yıl	5	50
6-10 yıl	3	30
11-15 yıl	2	20
16-20 yıl	-	-
21-25 yıl	-	-
Toplam	10	100

Tablo 3.1.4’de görüldüğü gibi müzik öğretmenlerinin %50’si 1-5 yıl, %30’u 6-10 yıl, %20’si ise 11-15 yıl meslekte hizmet süresine sahiptir. 16-20 yıl ve 21-25 yıl hizmet süresine sahip olan yoktur. Meslekte 1-5 yıl hizmet süresi bulunan müzik öğretmenleri daha fazladır. Buna en yakın hizmet süresi 6-10 yıl arasındır.

Bu durum müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun 1-5 yıl hizmet süresine sahip olduğunu, hizmet süreleri arttıkça öğretmen sayılarının azaldığını ve Çorum ili

merkez ortaöğretim okullarında İstiklal Marşı törenlerinin daha çok genç müzik öğretmenlerince gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Tablo 3.1.5 Öğretmenlerin hangi ortaöğretim kurumlarında çalışma durumları

Okul	f	%
Çorum Atatürk Lisesi	2	13.33
Anadolu Kız Meslek Lisesi	1	6.66
Anadolu Öğretmen Lisesi	1	6.66
Mukadder Akaydın Anadolu Lisesi	1	6.66
Fatih Lisesi	1	6.66
Çorum Anadolu Lisesi	1	6.66
Eti Lisesi	1	6.66
İnönü Lisesi	1	6.66
Cumhuriyet Lisesi	1	6.66
Fen Lisesi	1	6.66
Çorum Ticaret Meslek Lisesi	1	6.66
Anadolu İletişim Meslek Lisesi	1	6.66
Mehmetçik Lisesi	1	6.66
Endüstri Meslek Lisesi	1	6.66
Toplam	15	100

Tablo 3.1.5’de görüldüğü gibi Çorum ili merkeze bağlı toplam 17 resmi liseden Anadolu İmam Hatip Lisesi, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ve Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri hariç yukarıdaki tabloda bulunan tüm okullarda çalışma yapılmış, bu üç okulun idarecileri çeşitli nedenler gerekçe gösterdiğinden bu okullarda çalışma yapılamamıştır.

Tablo 3.1.6 Öğretmenlerin koro yönetimi dersi alıp almama durumları

Derece	f	%
Evet	9	60
Hayır	6	40
Toplam	15	100

Tablo 3.1.6’da görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenler arasında koro yönetimi dersi alan öğretmenlerin %60, koro yönetimi dersi almayan öğretmenlerin ise %40 olduğu görülmektedir. Koro yönetimi dersi alan öğretmenlerin oranı almayanlara oranla %20 daha fazladır.

Bu durum koro yönetimi dersi olmayan okullardan mezun öğretmenlerin yönetimde zorluklar yaşadığını göstermektedir.

Tablo 3.1.7 Koro yönetimi dersi alınan fakültelerde verilen eğitimin yeterli olup olmama konusundaki görüşleri

Derece	f	%
Yetersiz	4	40
Kısmen Yeterli	4	40
Yeterli	2	20
Toplam	10	100

Tablo 3.1.7’de görüldüğü gibi müzik öğretmenlerinin %40’ı alınan koro yönetimi eğitiminin yetersiz olduğunu, %40’ı kısmen yeterli olduğunu, %20’si ise yeterli olduğu görüşündedir.

Bu durum fakültelerde alınan koro yönetimi dersinin yetersiz ya da kısmen yeterli olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.1.8 Öğretmenlerin İstiklal Marşı törenlerinde eşlik kullanıp kullanmama durumu

Derece	f	%
Evet	8	53
Hayır	7	47
Toplam	15	100

Tablo 3.1.8’de görüldüğü gibi müzik öğretmenlerinin %53’ü İstiklal Marşı törenlerinde eşlik kullanmakta, %47’si ise törenlerde eşlik kullanmamaktadır. Bu durum İstiklal Marşı törenlerinde eşlik kullanılan okullarda öğrencilerin marşı daha güzel söylediklerini göstermektedir.

Tablo 3.1.9 Öğretmenlerin İstiklal Marşı törenlerinde öğrencilere ses verirken neye göre ses verme durumu

Ses Verme	f	%
Diyapozondan	-	-
Çalgıdan	4	27
Sesle(Kulaktan)	11	73
Toplam	15	100

Tablo 3.1.9’da görüldüğü gibi öğretmenlerin %73’ü İstiklal Marşı törenlerinde öğrencilere ses verirken sesiyle(kulaktan), %27’si çalgıdan ses vermektedir. Bu durum marşın söylenmesi gereken tonda söylenemediği, genellikle Re minör tonda söylendiği görülmüştür.

Tablo 3.1.10 Müzik öğretmenlerin sınıfta yaptığı İstiklal Marşı çalışmalarında bir çalgı desteği kullanıp kullanmama durumu

Derece	f	%
Evet	8	80
Hayır	2	20
Toplam	10	100

Tablo 3.1.10’da görüldüğü gibi müzik öğretmenlerinin %80’i sınıfta yaptığı İstiklal Marşı çalışmalarında bir çalgı desteği kullanmakta, %20’si ise bir çalgı desteği kullanmamakta olduğu görülmüştür. Müzik öğretmenlerinin çoğunluğu İstiklal Marşı çalışmalarında bir çalgı desteği kullanmaktadır.

Bu durum İstiklal Marşı çalışmalarında öğrencilerin marşı ezgisine uyarak daha güzel ve doğru söyledikleri görülmüştür.

Tablo 3.1.11 Müzik öğretmenlerin İstiklal Marşı yönetiminde karşılaştıkları problemler durumu

Derece	f	%
Marşın ölçü sayısı	-	-
Marşın temposu	6	60
Marşın eksik ölçü ile yazılmış olması	3	30
Problem yok	1	10
Toplam	10	100

Tablo 3.1.11’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan müzik öğretmenlerinin İstiklal Marşı yönetiminde karşılaştığı problemler olarak %60’ı marşın temposunu, %30’u marşın eksik ölçü ile yazılmış olmasını, %10’u ise marşın yönetiminde herhangi bir problemin olmadığı görüşündedir.

Bu durum marşın temposu ile eksik ölçü ile yazılmış olması konusunda problemler olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.1.12 Müzik öğretmenlerinin İstiklal Marşı söyletmede karşılaştıkları problemler durumu

Derece	f	%
Ses genişliği(rejistir)	8	43
Marşın ritmi	2	10
Marşın ezgisi	3	15
Marşın söz-müzik uyumu(prozodi)	6	32
Toplam	19	100

Tablo 3.1.12’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan müzik öğretmenlerinin İstiklal Marşı söyletmede karşılaştıkları problemler olarak %43’ü ses genişliği(rejistir), %10’u marşın ritmi, %15’i marşın ezgisi, %32’i si ise marşın söz-müzik uyumu(prozodi) hakkında problemler olduğu görüşündedir. Müzik öğretmenlerinin çoğunluğu marşın ses genişliği(rejistir) ve marşın söz-müzik uyumu(prozodi) konusunda problemlerle karşılaştığı görüşündedir. Marşın ezgisi ve ritmi konularında karşılaşılan problemler daha az durumdadır.

Bu durum marşın ses genişliği(rejistir) ve marşın söz-müzik(prozodi) uyumu bakımından söyleme problemleri ortaya çıkardığını göstermektedir.

Tablo 3.1.13 Eksik ölçü ile başlayan parçaların yönetiminde zorlukların olup olmadığı durumu

Derece	f	%
Yok	3	30
Kısmen var	7	70
Büyük ölçüde var	-	-
Başka	-	-
Toplam	10	100

Tablo 3.1.13’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan müzik öğretmenlerinin %30’u eksik ölçü ile başlayan parçaların yönetiminde zorlukların yok, %70’i ise zorlukların kısmen var olduğu görüşündedir.

Bu durum eksik ölçü ile başlayan parçaların yönetiminde zorluklar olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.1.14 Pazartesi ve Cuma günleri yapılan bayrak törenleri arasında öğrencilerin İstiklal Marşı’nı söylemeleri bakımından farklılıkların olup olmadığı durumu

Derece	f	%
Pazartesi canlı, cuma sönük	-	-
Cuma canlı, pazartesi sönük	10	67
Her iki günde aynı canlılıkta	2	13
Her iki günde sönük	3	20
Toplam	15	100

Tablo 3.1.14’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin %67’si pazartesi ve Cuma günleri yapılan bayrak törenleri arasında öğrencilerin İstiklal Marşı’nı söylemeleri bakımından farklılıklar olarak cuma canlı, pazartesi sönük, %13’ü her iki günde aynı canlılıkta, %20’si ise her iki günde sönük olduğu görüşündedir.

Bu durum İstiklal Marşı’nın pazartesi günleri Cuma günlerine nazaran daha sönük, Cuma günleri ise daha canlı söylendiğini göstermektedir.

İstiklal Marşı

Söz:Mehmet Akif Ersoy
Müzik:Osman Zeki Üngör

Kork ma sön mez bu şa fak lar da yü zen al san cak Sön me den

5 yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O be nim mil le ti min yıl dı zı

9 dır par la ya cak O be nim dir o be nim mil le ti min dir an cak Çat ma kur ban o la

14 yım Çeh re ni ey naz lı hi lal Kah ra man ır kı ma bir gül

18 ne bu şid det bu ce lal Sa na ol maz dö kü len kan la rı mız son ra he lal Hak kı

22 dır Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lal

3.2. İstiklal Marşı Söylemede Yapılan Hatalar

Birinci kıtada yapılan hatalar:

1-“şafaklarda” kelimesi bölünerek söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

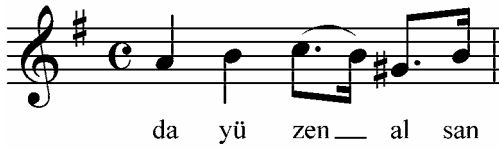

Yanlış söyleniş şekli

2-“yüzen” kelimesindeki işleme yapılmadan, düz söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

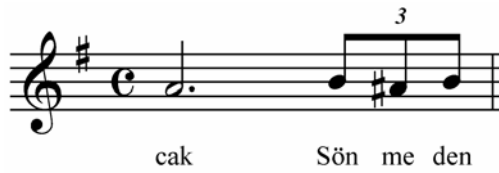

Yanlış söyleniş şekli

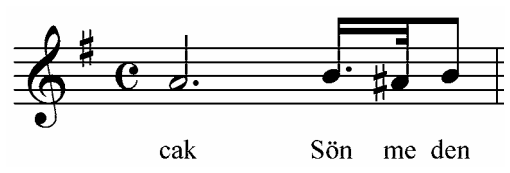

3-“sönmeden” kelimesi tartım hatası yapılarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

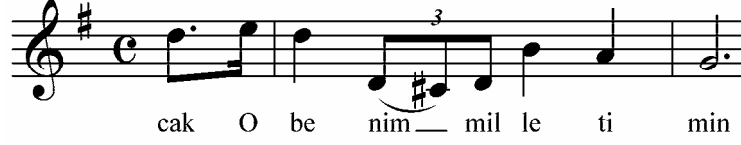

Yanlış söyleniş şekli

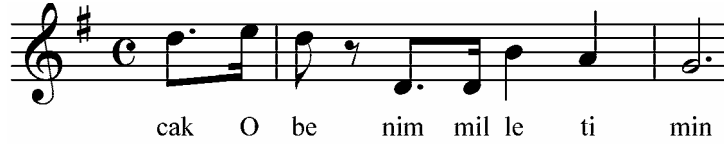

4-“O benim” derken “be” hecesi “nim” hecesinden ayrılarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

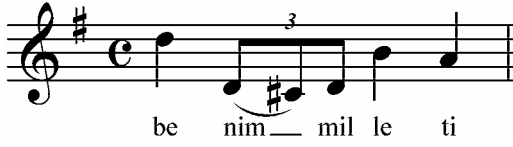

Yanlış söyleniş şekli

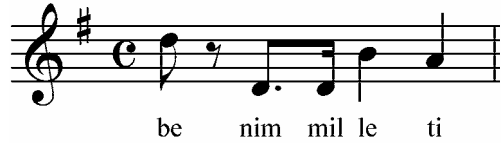

5-“nim” hecesindeki işleme yapılmadan, düz söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

Yanlış söyleniş şekli

6-“yıldızdır” kelimesi tartım hatası yapılarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

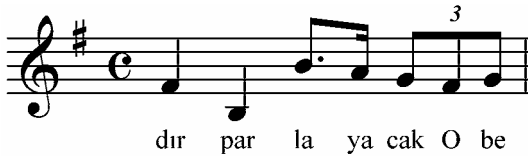

Yanlış söyleniş şekli

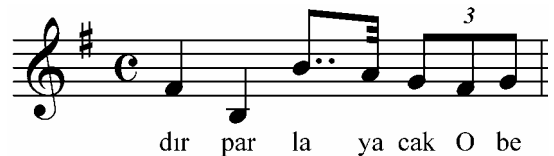

7-“parlayacak” kelimesindeki “la” hecesi değerinden fazla uzatılarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

Yanlış söyleniş şekli

8-O benimdir cümlesindeki “dir” hecesi ardından gelen heceye ulanarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

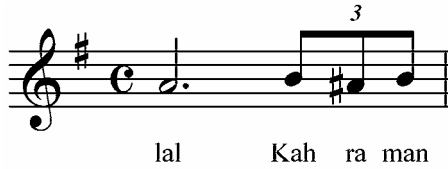
Yanlış söyleniş şekli

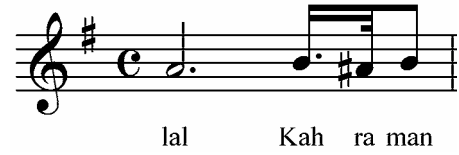
İkinci kıtada yapılan hatalar:

9-“kahraman” kelimesi tartım hatası yapılarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

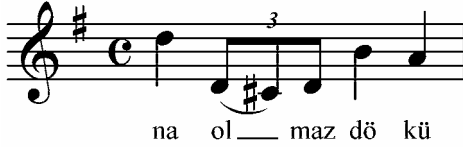

Yanlış söyleniş şekli

10-“olmaz” kelimesindeki işleme yapılmadan, düz söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

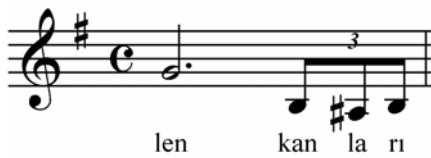

Yanlış söyleniş şekli

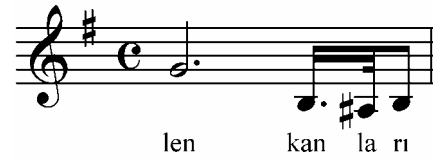

11-“kanlarımız” kelimesi tartım hatası yapılarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

Yanlış söyleniş şekli

12-“sonra” kelimesindeki “ra” hecesi değerinden fazla uzatılarak söyleniyor

Doğru söyleniş şekli

Yanlış söyleniş şekli

3.3. İstiklal Marşı Yönetmede Yapılan Hatalar

- 1-Ses vermede hatalar yapılıyor, yanlış aralık veriliyor
- 2-Marş eksik ölçü yapılmadan yönetilmeye başlanıyor
- 3-Marş 4/4 lük ölçüye bağlı kalınmadan yönetiliyor
- 4-Yönetimde ritim hataları yapılıyor
- 5-Vuruşlar yönetim esnasında öğrencilere belirgin bir şekilde verilmiyor
- 6-Öğrencilerin marşı söylemekte zorlanacağı tonda eşlikler seçiliyor
- 7-Bitiriş net yapılmıyor

BÖLÜM IV

SONUÇ ve ÖNERİLER

4.1.Sonuç

-Ortaöğretim okullarında İstiklal Marşı yöneten öğretmenlerin çoğunluğunun müzik öğretmeni, ancak diğer branşlardaki (beden eğitimi gibi...) öğretmenlerin de olduğu görülmüştür.

-Branşı Müzik olmayan öğretmenlerin, toplulukları yönetmedikleri görülmüştür.

-Müzik öğretmenlerinin 1993-2005 yılları arasında mezun oldukları görülmüştür.

-Bu araştırmada Türkiye’de orta öğretim kurumlarında İstiklal Marşı söyleme ve yönetme problemleri ortaya çıkarılmıştır.

-Araştırma sonucunda İstiklal Marşı söyleme ve yönetmede bazı problemler olduğu görülmüştür.

-İstiklal Marşı’nı, branşı müzik olmayan öğretmenlerin yönetmesi, öğretmenlerin okudukları bölümlerde koro yönetimi dersi almamış olması veya alınan bu dersin yeterli olmaması, öğretmenlerin törenlerde eşlik kullanmaması, öğretmenlerin törenlerde öğrencilere ses verirken doğru ses vermemesi gibi faktörler İstiklal Marşı söyleme ve yönetmede problemler ortaya çıkarmaktadır. Bazı okullarda müzik dersi ve öğretmeni olmayışı bu problemleri daha da artırmaktadır.

-Koro yönetimi dersi olmayan okullardan mezun öğretmenlerin İstiklal Marşı yönetmede zorluklar yaşadığı görülmüştür.

-Üniversitelerde verilen koro yönetimi dersinin yeterli olmadığı görülmüştür.

-İstiklal Marşı’nın yönetiminde marşın temposu, eksik ölçü ile yazılmış olması gibi konularda problemlerle karşılaşıldığı görülmüştür.

-İstiklal Marşı söylemede marşın ses genişliği, prozodi uyumu, marşın ezgisi ve ritmi gibi konularda problemlerle karşılaşıldığı görülmüştür.

4.2.Öneriler

-İstiklal Marşı müzik öğretmenleri tarafından söyletilip yönetilmeli.

-Öğretmenlerin, öğrencilerin marşı söylemekte zorlanmayacağı tonda eşlikler kullanabileceği söylenebilir.

-Eğitimin önce ailede başlayıp, anaokulundan itibaren şekillendiği düşünülürse, müzik eğitiminin de en az bu seviyelerden başlayabileceği söylenebilir.

-Müzik öğretmenlerine yönelik hizmetiçi eğitim seminerlerinin yapılmasının yararlı olacağı söylenebilir.

-Müzik kurumlarında verilen koro yönetimi eğitiminin yeterli düzeyde olabileceği söylenebilir.

-Bu araştırma, İstiklal Marşı söyleme ve yönetme problemlerinin belirlenmesi amacı taşıdığından, bundan sonraki çalışmalara yol gösterici nitelikte olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

- 1.ALBUZ, A. (1995). **Başlangıç Viyola Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin İncelenmesi, Sınanması ve Değerlendirilmesi.** Ankara Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- 2.AYVAZOĞLU, B. **İstiklal Marşı Tarihi ve Manası.** Tercüman Aile ve Kültür Kitaplığı Yayınları
- 3.BEZİRCİOĞLU, B. **İstiklal Marşı Tarihi ve Manası.** Tercüman Aile ve Kültür Kitaplığı Yayınları
- 4.ÇANTAY, H.B. **Akıfname.** (Mehmed Akif)
- 5.DÜZDAĞ, M.E. (1987) **Safahat.** Mehmet Akif Ersoy. Kültür Bakanlığı Yayınları/İstanbul
- 6.Gelişim Hachette Alfabetik Genel Kültür Ansiklopedisi.(1983). **Gelişim Yayınları**
- 7.KARANLIKTAGEZER, N. (1986). **İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy.** 1.Baskı
- 8.Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği.8.12.2004/25664 sayılı resmi gazete. Aralık 2004/2567 sayılı tebliğler dergisi.
- 9.Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği. Resmi Gazete.13.01.2005/25699 Tebliğler Dergisi. Şubat 2005/2569
- 10.SAY, A. **Müzik Ansiklopedisi**
- 11.UÇAN, A. **Son 100 Yılda Türkiye’de Müzik Eğitimi** İstanbul Sanat Bayramı çerçevesinde M.S.Ü.’CE DÜZENLENEN 100 Yılda Ülkemizde ve Dünyada Sanat ve Mimarlık Konulu Uluslar arası Sempozyuma 83’te bildiri olarak sunulmuştur.
- 12.UÇAN, A. (1996). **İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi.** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- 13.UÇAN, A. (1989).**Türkiye’de Cumhuriyet’in İlk Altmış Yılında Müzik Eğitimi** Ankara: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.

EKLER

EK-1

İSTİKLAL MARŞI

-Kahraman Ordumuza-

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilal!

Kahraman ırkıma bir gül! ne bu şiddet bu celal?

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal,

Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım;

Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner aşarım;

Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,

Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.

Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar.

"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın!

Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
 Doğacaktır sana vaadettiği günler Hak'kın;
 Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı!
 Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
 Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
 Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
 Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda!
 Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
 Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden ilahi, şudur ancak emeli;
 Değmesin mabedimin göğsüne na-mahrem eli!
 Bu ezanlar ki şahadetleri dinin temeli,
 Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecdile bin secde eder varsa taşım;
 Her cerihamdan, ilahi, boşanıp kanlı yaşım,
 Fışkırır ruh-i mücerret gibi yerden naşım;
 O zaman yükselerek arşa değer belki başım!
 Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal;

Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal!

Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.

Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;

Hakkıdır, Hak'ka tapan milletimin istiklal!

MEHMET AKİF ERSOY (Düzdağ, 1987).

EK-2

Mehmet Akif Ersoy

İstiklâl Marşı şâiri. 1877 yılında İstanbul'da doğdu. Annesi Emine Şerife Hanım, babası Temiz Tâhir Efendidir. İlk tahsiline Emir Buhârî Mahalle Mektebinde başladı. İlk ve orta öğrenimden sonra Mülkiye Mektebine devam etti. Babasının vefâtı ve evlerinin yanması üzerine mülkiyeyi bırakıp Baytar Mektebini birincilikle bitirdi. Tahsil hayâtı boyunca yabancı dil derslerine ilgi duydu. Fransızca ve Farsça öğrendi. Babasından Arapça dersleri aldı. Zirâat nezâretinde baytar olarak vazife aldı. Üç dört sene Rumeli, Anadolu ve Arabistan'da bulaşıcı hayvan hastalıkları tedâvisi için bir hayli dolaştı. Bu müddet zarfında halkla temasta bulundu. Âkif'in memuriyet hayatı 1893 yılında başlar ve 1913 târihine kadar devam eder. Memuriyetinin yanında Ziraat Mektebinde ve Dârulfünûn'da edebiyat dersleri veriyordu. 1893 senesinde Tophâne-i Âmire veznedârı M. Emin Beyin kızı ismet Hanımla evlendi. Âkif okulda öğrendikleriyle yetinmeyerek, dışarda kendi kendini yetiştirerek tahsilini tamamlamaya, bilgisini genişletmeye çalıştı. Memuriyet hayatına başladıktan sonra öğretmenlik yaparak ve şiir yazarak edebiyat sâhasındaki çalışmalarına devam etti. Fakat onun neşriyat âlemine girişi daha fazla 1908'de İkinci Meşrutiyetin îlânıyla başlar. Bu târihten itibaren şiirlerini Sırât-ı Müstakîm'de neşretmeye başladı. Âkif, yazı ve şiirlerini hiçbir zaman geçim kaynağı olarak görmedi. Buna rağmen onu memlekete tanıtan, halka sevdiren asıl vasfı şâirliğidir. Birinci Cihan Harbi sırasında Berlin ve Necid'e (Arabistan) gitti. Çanakkale harbi, onun Berlin seyahati sırasında meydana gelmiş, şâir o günlerin ıstırap ve heyecanını orada yaşamıştır. Şâir, bu iki seyâhatiyle ilgili Berlin Hatıraları ve Necid Çöllerinden Medîne'ye adlı eserlerini yazmıştır. Harbin son senesinde, çok sevdiği dostu İsmail Hakkı İzmirli ile Lübnan'a gitti. Cihan Harbi 1918'de imzâlanan Mondros Mütârekesi ile nihayete erdikten sonra, galip devletler Türk vatanını parçalamak ve paylaşmak için dört taraftan saldırmağa başlamışlardı. Harpten son derece bitkin bir halde çıkan Türk milleti, vatanını müdâfaa için silâha sarıldı. Âkif, vatan müdâfaasının ehemmiyetini anlatmak için hutbelerle halkı, istiklâlini muhâfaza etmek için savaşımaya çağırdı. Anadolu'da millî mücâdele rûhunun yayılması üzerine, Anadolu'ya iltihâka karar verdi.

İstanbul'dan deniz yoluyla İnebolu'ya çıktı. Oradan Ankara'ya hareket etti. Konya isyanı üzerine Konya'ya gidip, ayaklanmanın bastırılmasında mühim rol oynadı. Sonra tekrar Ankara'ya döndü. Ankara'dan Kastamonu'ya giderek Nasrullah Câmîinde verdiği vaazlar neşredilerek memleketin her tarafına dağıtıldı. Sonra Ankara'ya döndü. 1920 târihinde Burdur Mebusu olarak Birinci Büyük Millet Meclisine seçildi. 17 Şubat 1921 günü İstiklâl Marşı'nı yazdı. Meclis 12 Martta bu marşı kabul etti. Zaferden sonra İstanbul'a geldi. Abbâs Halîm Paşanın dâveti üzerine 1923'te Mısır'a gitti. O kışı Mısır'da geçirip, baharda döndü. Artık her yıl kışı Mısır'da, yazı İstanbul'da geçiriyordu. Halîm Paşa geçimini karşılamayı taahhüt etti. Ertesi yaz İstanbul'a dönünce Diyanet İşleri Riyâseti tarafından Kur'ân-ı kerîmi tercüme etme vazifesi verildi. Âkif yıllarca çalıştı. Sonunda bu konudaki ilmî kifâyetsizliğini anlayarak vazgeçti. 1926 yılından itibaren Mısır Üniversitesinde Türkçe dersleri verdi. Derslerden döndükçe Kur'ân-ı kerîm tercümesiyle de meşgul oluyordu, fakat bu sırada siroza tutuldu. Önceleri hastalığının ehemmiyetini anlayamadı ve hava değişimiyle geçeceğini zannetti. Lübnan'a gitti. Ağustos 1936'da Antakya'ya geldi. Mısır'a hasta olarak döndü. Hastalık onu harâb etmiş, bir deri bir kemik bırakmıştı. İstanbul'a geldi. Hastanede yattı, tedâvi gördü. Fakat hastalığın önüne geçilemedi. 27 Aralık 1936 târihinde vefat etti. Kabri Edirnekapi Mezarlığındadır.

Şahsiyeti: Mehmed Âkif'in Sırât-ı Müstakîm ve onun devâmı olan Sebîl-ür-Reşâd mecmuasında çıkan yüz kadar muhtelif makalesi, elli kadar tercümesi ve şiirleri vardır. Fakat Âkif günümüzün hatta Türk târihinin en önde gelen destan şâirlerinden biridir. Şiirleri edebiyat târihimizde büyük önem taşır. Şiirlerinde bazen düşünce, bazen duygu ön plandadır. Aruzu en güzel şekilde kullanan şâirlerdendir. Şiirlerinde bir taraftan hürriyet, doğruluk, samimiyet, vatanseverlik, adâlet, istiklâl gibi ahlâkî kıymetleri telkin ederken, diğer taraftan cemiyetlerin çökme sebebi olan riyakârlık, münâfıklık, korkaklık, dalkavukluk, tembellik, zulüm gibi fenalıklara şiddetle hücum eder. Mehmet Âkif yaşadığı devri bütün genişlik ve derinliği ile şiirlerinde yansıtmaya çalışmış bir Türk şâiridir. Yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde Türk milletinin içinde bulunduğu acıları, sevinçleri, ümitleri ve hayal kırıklıklarını manzum bir târih, bir

roman, bir hikâye, bir destan havası içinde anlatmaya çalışmıştır. Eserlerindeki kişiler de aydın, cahil, yobaz, züppe, şehirli, dinli, dinsiz, sarhoş, gariban, külhanbeyi vs. gibi cemiyetin hemen her kesiminden insanlardır. Çevre olarak da saray, konak, câmi, sokak, bayram yeri, mevlit cemiyeti, savaş yeri, mahalleler, köhne evlerin odaları, oteller vs. şeklinde yaşadığı devrin bütün husûsiyetlerini aksettiren yerleri seçmiştir. Çalışma tarzı olarak, önce görüp incelemeyi, not ederek veya aklında tutarak ve sonra şiir taslakları kurup, onun üzerinde çalışmayı prensip edinmiştir. Müşâhade ve kompozisyona büyük önem vermiştir. Şiirinde kapalılık yok gibidir. Her şeyi açık açık yazmaya çalışmış, mübhem duygulardan, yüce ve fizik ötesi mefhumlardan ve süslü hayallerden uzak durmuştur. Kişilerini ve çevreyi resimvârî ve heykelvârî tasvirlerle anlatmıştır. Mehmet Âkif, muhtevâ yönünden edebî ekollerden realist, biçim verdiği değer bakımından parnasçı ve bâzı şiirlerinde de naturalist bir hava içindedir. Şiirlerinde şahsî üzüntüleri, arzu ve istekleri yok gibidir. Toplumun dertlerini konu edinmiş, onlar adına gülmeye ve ağlamaya çalışmıştır. Kötülerle, fakirlikle ve gerilikle mücadele esas gâyesidir. Âkif, ahlâksız edebiyata düşmandır. Samimiyetsiz, sahte ve taklitçi olanları sevmemiştir. Şiirlerinde halk deyimleri, atasözleri, halk kelimeleri bol bol yer alır. Şiirleri manzum hikâyeler, hitâbet şiirleri, lirik şiirler ve taşlama şiirleri şeklinde sınıflandırılabilir. Bunlardan manzum hikâyeleri sosyal konulu, hitâbet şiirleri didaktik muhtevalı, lirik şiirleri vatanî, millî ve dînî coşkunluklarla dolu, taşlama şiirleri de şakadan hicve kadar uzanan tenkitleriyle doludur. Mehmet Âkif şiirlerini çoğunlukla kurlsız nazım şekliyle yazmıştır. Vezin olarak yalnız aruzu kullanmış, ama heceye de karşı olmamıştır. Üslûbu, şiirlerindeki olaydan ve fikirden daha önce göze çarpar. Süse ve yapmacığa kaçmadan yaşayan halk ifâdeleriyle kurulmuş, çekici bir anlatışı vardır. Halk dili ve üslûbunu hemen her şiirinde kullanmasına rağmen, bu konuda en çok muvaffak olduğu eseri Âsım oldu. Bol fiil ve sıfat kullandığı şiirlerinde aşırı sadelikten ve yapma dilden kaçınmış, Servet-i Fünûncuların ağır ve cansız lisanından da uzak durmuştur.

Şiirlerinde tahkiye, tasvir, hitap, muhâvere gibi bütün anlatım yollarını başarıyla kullanmıştır. Bilhassa muhâvere (karşılıklı konuşma) anlatım yolu onun

şiiirlerinin en önde gelen özelliklerinden olmuştur. İç âhenk, daha çok lirik şiirlerinde görünür. Fazla mecaz kullanmaktan kaçınmıştır.

Memleketin sosyal meseleleri, şâhit olduğu elem verici olaylar ve çilekeş Anadolu insanların hâlini sık sık şiirlerine konu edinerek ele almış, duygu ve düşüncelerini samimi ifâdesiyle dile getirmiş, çâre için çeşitli teklifler öne sürmüştür. Osmanlı Devletinin Tanzimâtın îlânıyla başlayan, meşrutiyet îlânlarıyla devam eden ve İttihat ve Terakki Partisinin iktidârı zamanında son hadde vardırılan yıkılışa götürücü hareketlerle kısa zamanda târih sahnesinden silinmesi, dünyâdaki Müslümanların ilim ve teknikte Avrupa'dan geri kalmış olması ve başsız kalarak herbirinin ayrı ayrı yollar tutup parçalanmaları karşısında, feryâd edici şiirleri vardır. Mehmet Âkif milletini ve dînini seven, insanlara karşı merhametli bir mizaca sâhip, şâir tabiatının heyecanlarıyla dalgalanan, edebî bakımdan kıymetli şiirlerin yazarı meşhur bir Türk şâiridir. İstiklâl Marşı şâiri olması bakımından da "Millî Şâir" ismini almıştır (Karanlıktagezer, 1986).

EK-3

Osman Zeki ÜNGÖR

1880 yılında doğdu,1958’de öldü. Besteci,orkestra şefi ve kemancı.İstanbul’da doğdu. Muzikai Hümayun’daki “faslı cedit”i kuran santuri Miralay Hilmi Bey’in torunudur.1891 yılında çocuk denecek yaşta Muzikai Hümayun’a girdi. Kemancı Vondra Bey’den keman, d’Aranda paşadan da müzik nazariyeti dersleri almaya başladı.Onların yanında çalışarak başarılı ilk Türk konser kemancısı olarak yetişti.Kemancı olarak genç yaşta müziksever çevrenin takdirlerini kazanıp operaya,keman öğretmeni Vondra Bey’in yerine başkemancı olarak atandı.Padişaha sık sık verdiği keman konserleri nedeniyle ödüllendirilip genç yaşta binbaşı rütbesine yükseltildi.Bundan sonra parlak ve başarılı bir ilerleme gösteren Zeki Bey,Saffet Beyin orkestrayı yenileştirme çalışmalarına yardımcı oldu.Yalnızca askeri marşlar,fantezi parçalar,çalan saray mızıkasından Avrupa anlamında bir “Senfoni” orkestrasının oluşmasında büyük katkıları oldu.1917 yılında orkestranın şefliğine atandı.Aynı yıl orkestranın çıktığı Avrupa turnesinde orkestrayı yönetti.Viyana,Berlin,Dresden,Münih,Peşte ve Sofya’da başarılı konserler verdi.Turne dönüşünde,bandonun orkestrada çalan üflemeli çalgı elemanlarını sürekli olarak orkestra kuruluşuna geçirdi.Böylece orkestrayı bağımsız bir kuruluş ve kadroya kavuşturdu.Yeni bir repertuarla saray dışında “Union Française”de haftalık halk konserleri vermeye başladı.Bu konserlerle orkestra ilk kez saray dışına,halk önüne çıkmış oldu.Üngör,Kurtuluş savaşında da bestelediği marşlarla ulusal heyecanı dile getirmiş,Cumhuriyet yönetimini içtenlikle benimsemiştir.Şair Mehmet Akif Ersoy’un sözlerini yazdığı Türk İstiklal Marşını bestelemiş ve bu besteyle milli bestecilerimiz arasında ön sırayı almıştır.1924 yılında saray mızıkası Ankara’ya getirilmiş,”Riyaseti cumhur Musiki Heyeti” adıyla ve yeni bir anlayışla Zeki Üngör’ün yönetiminde çalışmalarını sürdürmüştür.Zeki Bey,aynı yıl Ankara’da “Musiki Muallim Mektebi”ni kurdu.Bu okul,1936 yılında öğrenime başlayan Devlet Konservatuvarının temelini oluşturmuştur.1928’de üstün sanat yeteneği olan gençlerin Avrupa’da müzik öğrenimi yapmalarını sağlayan yasanın çıkarılmasında önemli katkısı oldu.1933 yılı sonlarında görevlerinden kendi isteği ile ayrıldı.Musiki Muallim Mektebi’nin ilk müdürü,öğretim üyesi olan Zeki Üngör,dönemine göre

oldukça üstün sayılacak virtüözitesiyle anılır.Birçok ünlü bestecilerin keman konçertolarını Türkiye’de çalan ilk Türk kemancıdır.Oğlu Ekrem Zeki’yi de kemancı ve müzik öğretmeni olarak yetiştirmiştir.28 Şubat 1958 de İstanbul’da ölmüştür.Özel bir izinle,İstiklal Marşı mezarı başında çalınmıştır.Mehmet Akif’ten sonra mezarında İstiklal Marşı çalınan ikinci kişidir.

Önemli Besteleri: İstiklal Marşı, Ankara Marşı, Çocuk Marşı, Gençlik Spor Marşı, Musiki Muallim Mektebi Marşı, Şanson Türk ve birçok çocuk şarkısı (Say,).

EK-4**İSTİKLÂL MARŞI YARIŞMASINDA ÖN ELEMEYİ KAZANAN DİĞER 6
ŞİİR****1-**

Yıllarca altı cephede ateşle kanlara;
 Türk'ün hilâl-ü dinine düşman olanlara;
 Ceddin o; Yıldırım gibi saldın zaman zaman
 Yüksek başın eğilmedi bir art cihanlara
 Ey kahramanlar ordusu, ey yıldırım-Şitab.
 Göster cihan-ı mağribe bir kanlı inkılab
 Ey mazi-i havariki bin destan olan;
 Garbın zalam-ı zulmüne yüz yıl kılınç salan
 Arslan yürekli ordu; demir giy; silah kuşan!
 Zira hududu kapladı ateşle kan, duman.
 Ey kahramanlar ordusu, ey yıldırım - Şitab,
 Göster cihan-ı mağribe bir şanlı inkılab!
 Arslan mücahid ordusu, ey haris-i salah
 Destinde seyf-i hak gibi pek şanlı bir silah
 Açtın sema-yi millete pür-nûr bir sabah.
 Atî bizim... bizim artık vatan, zafer, felah.
 Ey kahramanlar ordusu; ey yıldırım - Şitab.
 Göster cihan-ı mağribe bir şanlı inkılab.

Mehmet MUHSİN

2-

Altı bin yıl efendilik yaptın,

"Kahraman Türk" idi cihanda adın.

Bir ateşten siperdin İslam'a

Sönmeyen bir güneş gibi yaşadın.

Ey büyük ünlü milletim ileri!

Hasmına çiğnetme koş bu şanlı yeri!

Düşmanın bir cihansa dostun

Hak Hakkın elbette müstakil yaşamak

Atıl, ez, vur, senindir istiklâl

Ebedî parlâsın şu al bayrak...

Ey benim şanlı milletim ileri;

Ele çiğnetme koş bu ülkeleri!

M.*

*Bursa Milletvekili Muhittin Baha Bey Yarışmaya (M) rumuzu ile katıldı.

Müzakereler esnasında şiirini geri çekti.

3-

Ey Müslüman, ey Türk oğlu

Açıldı istiklâl yolu

Benim bu son günlerimdir,

Diyor bize Anadolu.

Çek sancağı Türk ordusu

Olmaz Türk'ün can korkusu

Esarete dayanır mı

Türk vatani, Türk namusu?

Bu son savaş bize farzdır,

Fırsatımız gayet azdır,

Muzaffer ol da ey millet

Altın ile tarih yazdır.

Birleşelim özümüzden,

Dönmeyelim sözümüzden,

Hem silelim bu lekeyi,

Tarihdeki yüzümüzden.

İskender HÂKİ

4-

Göz yaşına veda et
Ey güzel Anadolu!
Hakkını korur elbet
Türk'ün bükülmez kolu
Cenk ederiz genç, koca
Bugün değil, yarın da
Yadımız ağladıkça
İzmir ezanlarında.
Hak yolunda kan olur,
Dünyalara taşarız;
Ya şerefle vurulur,
Ya efendi yaşarız.
Her gün yeni bir hile
Arkasından satıldık;
Her gün yeni bir dille
Yurdumuzdan atıldık
Yeter, ey Ka'be'mizi
Elimizden alanlar
Alıkoyamaz bizi
Yolumuzdan yalanlar.

Hangi alçak el alır,

El zinciri boynuna?

Kim Yunan'ı bırakır

Türk kızının koynuna?

Kemaleddin KAMI

5-

Millet aşkı, din aşkı, vatan aşkı uyansın

Yurdumuza göz dikenler al kanlara boyansın

Ya ben ya onlar diyen silâhına dayansın

Türk oğludur bu millet

Türk'ündür bu memleket

Türk oğludur bu millet

Türk'ündür bu memleket

Düşman gözü tutamaz yanar dağlar başını

Bağrımızda saklarız vatanın her taşını

Yurdumuza yan bakan döker gözün yaşını

Türk oğludur bu millet

Türk'ündür bu memleket

Türk oğludur bu millet

Türk'ündür bu memleket

Can verimiz her zaman hürriyet yoluna

‘Ya gazi, ya şehid’lik ne devlettir kuluna

Ata emanet etmiş namusunu oğluna

Bize Türk oğlu derler

Hep bizimdir bu yerler

6-

Türk'ün evvelce büyük bir pederi

Çekti sancağı hilâl-i sehari

Kanımızla boyadık bahr ü berri

Böyle aldık bu güzel ülkeleri

İleri, arş ileri, arş ileri

Geri kalsın vatanın kahpeleri

Seni ihya için ey nâmı büyük

Vatanın uğruna öldük öldük

Ne büyük kaldı bu yolda ne küçük

Siper oldu sana dağlar gibi Türk

Yürü ey milletin efradı yürü

Ak süt emmiş vatan evlâdı yürü

Vatan evlâdını kurban edeli

Milletin hür yaşamaktır emeli

Veremez kimseye bir Çamlıbeli

Bağlanır mı acaba Türk'ün eli

İleri, arş ileri, arş ileri

Çiğnenir çünkü kalan yolda geri.

Hüseyin SUAD (Bezircioğlu,).

EK-5

İSTİKLAL MARŞI NASIL KABUL EDİLDİ?

12 Mart 1921 Cumartesi günü Türkiye Büyük Millet Meclisi, Dr. Adnan Beyefendi'nin başkanlığında, öğleden sonra saat 16.45 de toplandı.

İSTİKLAL MARŞI İLE İLGİLİ MECLİS GÖRÜŞMELERİ:

Hamdullah Suphi-Arkadaşlar, bize gelen marşları bir komisyonda inceledik. Komisyonda beğenilen şiirler, çoğaltılarak sizlere gönderildi. Anadolu mücadelesi uzun zamandan beri devam ediyor. Bu mücadeleyi en güzel ve en heyecanlı anlatan şiir kısa zamanda seçilirse faydalı olur. Sonra da bestesi yapılacaktır.

Başkan-İstiklal Marşı olacak şiiri burada biz mi seçelim, yoksa komisyonda mı seçilsin?

Yahya Galip Bey-Burada olsun. Hepimiz anlarız.

Besim Atalay-Şiirler ya yüksek bir histen, yahut bir heyecandan doğar. Ismarlama yazılırsa şiir yaşamaz. Ismarlama şiire memleketin verecek parası yoktur.

Hamdullah Suphi-Arkadaşlar, böyle düşünmek hatalıdır. Bu şairler daha önceden memleketin kederini, ızdırabını anlatan şiirler yazdılar. Şairlerin, İstiklal Marşı'nı para için yazdığını düşünmek yanlıştır. Mehmet Akif Bey ki bu şairler arasında para almaktan en çok kaçınanıdır. Zaten yıllardan beri en yüksek ve ilahi duygularla yazmaktadır. Yeniden yazmaktan çekinmesi, bazılarının hatırına para gelir diye korkmasındandır. Şiirleri okuyunuz. Seçme hakkı sizindir.

Dr. Suat Bey-Eğer bir marş, milletin heyecan ve hislerini terennüm etmesi bakımından önemli ise, daha önce mecliste okunan İstiklal Marşı, hepimizin hissiyatını ifade etmektedir. Bu eserin üzerinde konuşmaya gerek yok. Milli Marş olarak kabul edilmesini teklif ederim.

Hacı Tevfik Efendi-Eğer tercih etmek gerekiyorsa Akif'in şiiri gayet güzel yazılmıştır. İstiklal Marşı'nı Hamdullah Suphi Bey seçsin.

Tunalı Hilmi Bey-Hamdullah Suphi Bey'in seçmesine karşıyım. Bir komisyon seçsin.

Hamdullah Suphi Bey-Burada yedi tane şiir var. Başkanlık bunları oya koymalı. Siz, hangisini isterseniz,o şiir milli marş olmalıdır.

Başkan-Bu konudaki görüşmeler yeterlidir.

İstiklal Marşı hakkında 12 milletvekili konuştu,11 milletvekili de dilekçe verdi.

Bu milletvekillerinden Muhiddin Baha Bey(Bursa),Yahya Galip Bey(Kırşehir),Hekim Suad Bey(Kastamonu),Refik Şevket Bey (Saruhan),Müfid Efendi (Kırşehir),İstiklal Marşının kabul edilmesi için konuştular.

Dilekçe verenlerle, dilekçeleri aşağıda gösterilmiştir.

Karasi Milletvekili H.Basri Bey'in Dilekçesi:"Bütün Meclisin ve halkın takdiratını celbeden Mehmet Akif Beyefendi'nin şiirinin tercihan kabulünü teklif ederim."

Kastamonu Milletvekili Suat Bey'in Dilekçesi:"Müzakerenin kifayetini ve Mehmet Akif Bey'in İstiklal Marşı'nın kabulünü teklif ederim."

Ankara Milletvekili Şemseddin Bey'in Dilekçesi:"Müzakerenin kifayetiyle Mehmet Akif Bey'in marşının kabul edilmesini teklif ederim."

Bursa Milletvekili Operatör Emin Bey'in Dilekçesi:"İstiklal Marşlarını matbu varakalarda hepimiz ayrı ayrı tetkik ettiğimiz için komisyona havalesine lüzum yoktur. Mehmet Akif Bey'e ait olanın Milli Marş olarak kabulünü teklif ederim."

Bitlis Milletvekili Yusuf Ziya Bey'in Dilekçesi:"Kaffei ervahı İslam üzerinde kıraati heyecanlar tevdit edecek derecede i'cazkar olan büyük İslam şairi Mehmet Akif Bey'in marşının takdiren kabulünü teklif eylerim."

Isparta Milletvekili İbrahim Bey'in Dilekçesi:"Öteden beri İslam'ın muhmevaz şairi Akif Beyefendi'nin İstiklal Marşı her veçhiyle müreccah ve Meclis-i Ali'nin ruhi manevisine evfak olmakla kabul edilmesini teklif eylerim."

Kırşehir Milletvekili Yahya Galip Bey'in Dilekçesi:"Mehmet Akif Bey tarafından inşaa edilen marşın kendi tarafından kürsüde kıraat edilmesini teklif eylerim."

Reis-Bu dilekçelerin hepsi Mehmet Akif Bey'in şiirinin kabulünü istemektedir.(Oylansın, sesleri)Müsaade ediniz, efendiler...

Tunalı Hilmi-Oya konulmadan önce bir ricam var...

Salih Efendi-Bir şey arzedeceğim...

Başkan-Görüşme bitmiştir. Maarif Vekaleti'nin teklifi vardır."Her marşı ayrı ayrı oya koyalım" diye teklif etmişlerdi. Şimdi bu dilekçeleri oyunuza sunuyorum.

(Basri Bey'in dilekçesi tekrar okundu:"Bütün meclisin ve halkın takdiratını celbeden Mehmet Akif Beyefendi'nin şiirinin tercihan kabulünü teklif ederim.")

Başkan-Basri Bey'in dilekçesini kabul edenler, el kaldırsın. Kabul edildi.

Refik Şevket Bey-Başkan Bey, Mehmet Akif Bey'in şiirinin aleyhinde bulunanlar da ellerini kaldırsın ki, kaç tane olduğu anlaşılsın.

Başkan-Mehmet Akif Beyefendi tarafından yazılan marşın, İstiklal Marşı olmak üzere kabul edilmesini isteyenler, el kaldırsın. Çoğunlukla kabul edildi.

Müfid Efendi-Reis Bey, yalnız bir şey arzedeceğim. Hamdullah Suphi Bey'in bu marşı bu kürsüden bir daha okumasını rica ediyorum.

Başkan-Meclisimiz, bu marşı "Milli Marş" kabul etmiştir. İstiklal Marşı olduğu için ayakta dinlememiz icab eder. Buyurunuz efendiler.

Maarif Vekili Hamdullah Suphi Tanrıöver, İstiklal Marşı'nı kürsüde okudu. Milletvekilleri ve davetliler, alkışlar arasında İstiklal Marşı'nı ayakta dinlediler. Gün,12 Mart 1921,saat 17.45 idi. Mehmet Akif, heyecanından toplantıda duramadı ve dışarı çıktı.

İstiklal Marşı'nın, kabul edilmesinden sonra Taceddin Dergahı'nda Mehmet Akif ve arkadaşları toplandılar, birçok milletvekili tebrik etmek üzere buraya geldi (Bezircioğlu,).

EK-6**ANKET****TÜRKİYE’DE ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA İSTİKLAL MARŞI
SÖYLEME VE YÖNETME PROBLEMLERİ****AÇIKLAMA:**

Bu anket, “Türkiye’de Ortaöğretim Kurumlarında İstiklal Marşı Söyleme ve Yönetme Problemleri”ni araştırmak amacıyla hazırlanmıştır.

Bu anket, Müzik öğretmenleri tarafından doldurulacaktır. Toplanacak bilgiler, bu araştırmanın dışında herhangi bir amaç için kullanılmayacak, anketi cevaplayanlara ilişkin her türlü bilgi gizli tutulacaktır.

Bu çalışmanın amacına ulaşması, anketteki soruların eksiksiz olarak ve içtenlikle doldurulmasına bağlıdır.

Yardımlarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Rıza AYDIN

Araştırmacı

YÖNERGE

Bu ankette tek seçenekli ve çoktan seçmeli sorular yer almaktadır. Çoktan seçmeli sorularda tek seçenek seçme zorunluluğu yoktur. Seçenekler, bir veya birden çok olabilir. Tercihinizi belirtmek için seçenek veya seçeneklerin önündeki parantezin içine (x) işareti koyunuz.

1.Müzik Öğretmeni misiniz?

()evet

()hayır.....öğretmeniyim. (müzik öğretmeni olmayanlar 5-6-7-8-9-14. sorulara cevap versinler)

2.Hangi Müzik Eğitimi Bölümünü bitirdiniz?

.....

3.Müzik Eğitimi Bölümünden hangi yılda mezun oldunuz?

.....

4.Kaç yıldır müzik öğretmenliği yapıyorsunuz?

()1-5 ()6-10 ()11-15 ()16-20 ()21-25

5.Hangi ortaöğretim kurumunda çalışıyorsunuz?

.....

6.Koro Yönetimi dersi aldınız mı?

()evet aldım. () hayır almadım.

7.Aldıysanız sizce aldığınız eğitim yeterli mi?

()yetersiz ()kısmen yeterli ()yeterli

8.İstiklal Marşı törenlerinde eşlik kullanıyor musunuz?

☐ evet kullanıyorum.

☐ kaset çalar,cd vb... ☐ org-piyano ☐ başka.....

☐ hayır kullanmıyorum.

9.İstiklal Marşı törenlerinde öğrencilere ses verirken neye göre ses veriyorsunuz?

☐ diyapozondan ☐ çalgıdan ☐ sesimle (kulaktan)

10.Sınıfta yaptığınız İstiklal Marşı çalışmalarında bir çalgı desteği kullanıyor musunuz?

☐ evet kullanıyorum ☐ hayır kullanmıyorum

11.İstiklal Marşı yönetiminde karşılaştığınız problemler nelerdir?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

☐ marşın ölçü sayısı

☐ marşın temposu

☐ marşın eksik ölçü ile yazılmış olması

12.İstiklal Marşı söyletmede karşılaştığınız problemler nelerdir?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

☐ ses genişliği(rejistir)

☐ marşın ritmi

☐ marşın ezgisi

☐ marşın söz-müzik uyumu(prozodi)

13.Eksik ölçü ile başlayan parçaların yönetiminde zorluklar var mıdır ?

☐ yok

☐ kısmen var

☐ büyük ölçüde var

☐ başka

14.Sizce Pazartesi (sabah) ve Cuma (öğleden sonra) yapılan bayrak törenleri arasında, öğrencilerin İstiklal Marşı'nı söylemesi bakımından farklılıklar var mıdır?

☐ pazartesi canlı, cuma sönük

☐ cuma canlı, pazartesi sönük

☐ her iki günde aynı canlılıkta

☐ her iki günde sönük

ÖZGEÇMİŞ

1971 yılında Çorum'da doğdu. İlkokulu Almanya'da, ortaokul ve liseyi Çorum'da bitirdi. 1992 yılında Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi bölümüne başladı. 1996 yılında mezun olduktan sonra aynı yıl yüksek lisans programına katıldı ancak süresinde bitiremediği için kaydı silindi. 2005 yılında öğrenim affından yararlanarak yarıda kalan eğitime tez aşamasından devam etmektedir. Halen Çorum Atatürk Lisesi'nde müzik öğretmenliği görevini sürdürmektedir.